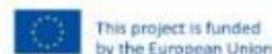

game on

DON'T LET CLIMATE CHANGE
END THE GAME!

DEAR
DEVELOPMENT EDUCATION
AND AWARENESS RAISING
supporting global change

game on | DON'T LET CLIMATE CHANGE
END THE GAME!

Здраве

Ключови фактори на околната среда във връзка със здравето

Безопасна
питейна вода

Достатъчно
храна

Сигурен
подслон

Чист
въздух

Безопасност

Чист въздух

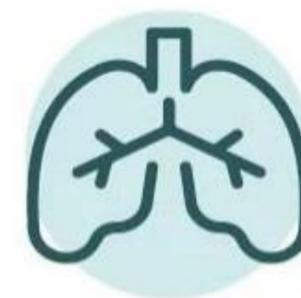
Промени
в климата

Увеличаване на
количеството
тропосферен
озон

Повишаваща се
концентрация на
прахови частици

Повече и по-
големи като
мащаб горски
пожари

Respiratory
illness

Noncommunicable
diseases (NCDs)

- Намалена функция на белите дробове
- Астма
- Рак на белите дробове

- Съречно-съдови заболявания
- Рак
- Респираторни заболявания

Безопасна и чиста вода

Промени в климата

В резултат на силните валежи се увеличава концентрацията на частици замърсители; по-висока температура на водата

- Идеална среда за размножаване на микроби

Суши и недостиг
на питейна вода

Замърсяване на
питейната вода от
бактерии, вируси и
първаци

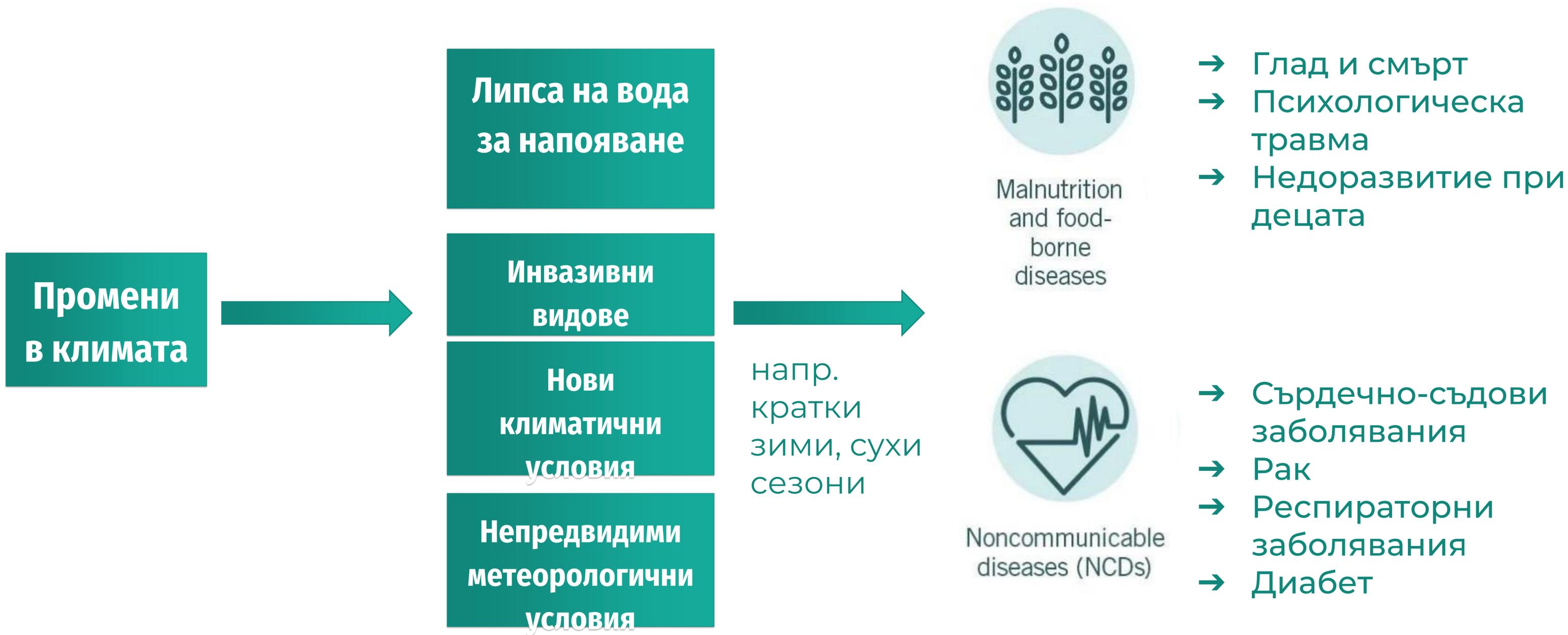
Липса на
хигиена заради
недостиг на вода

Water-borne
diseases and
other water-related
health impacts

- Диария:
легионела,
холера или
тифоид
- Натравяне
- Паразити като
чревни червеи
- Дехидратация
- Разпространен
ие на всички
предаваеми
заболявания
заради липса
на хигиена

Достатъчно храна

Цялостна безопасност

Heat-related illness

- Топлинен удар
- Топлинни крампи
- Изтощение поради излагане на високи температури
- Наводнения и бури, причиняващи и злополуки

Injury and mortality from extreme weather events

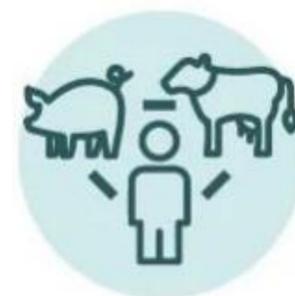

Mental and psychosocial health

Vector-borne diseases

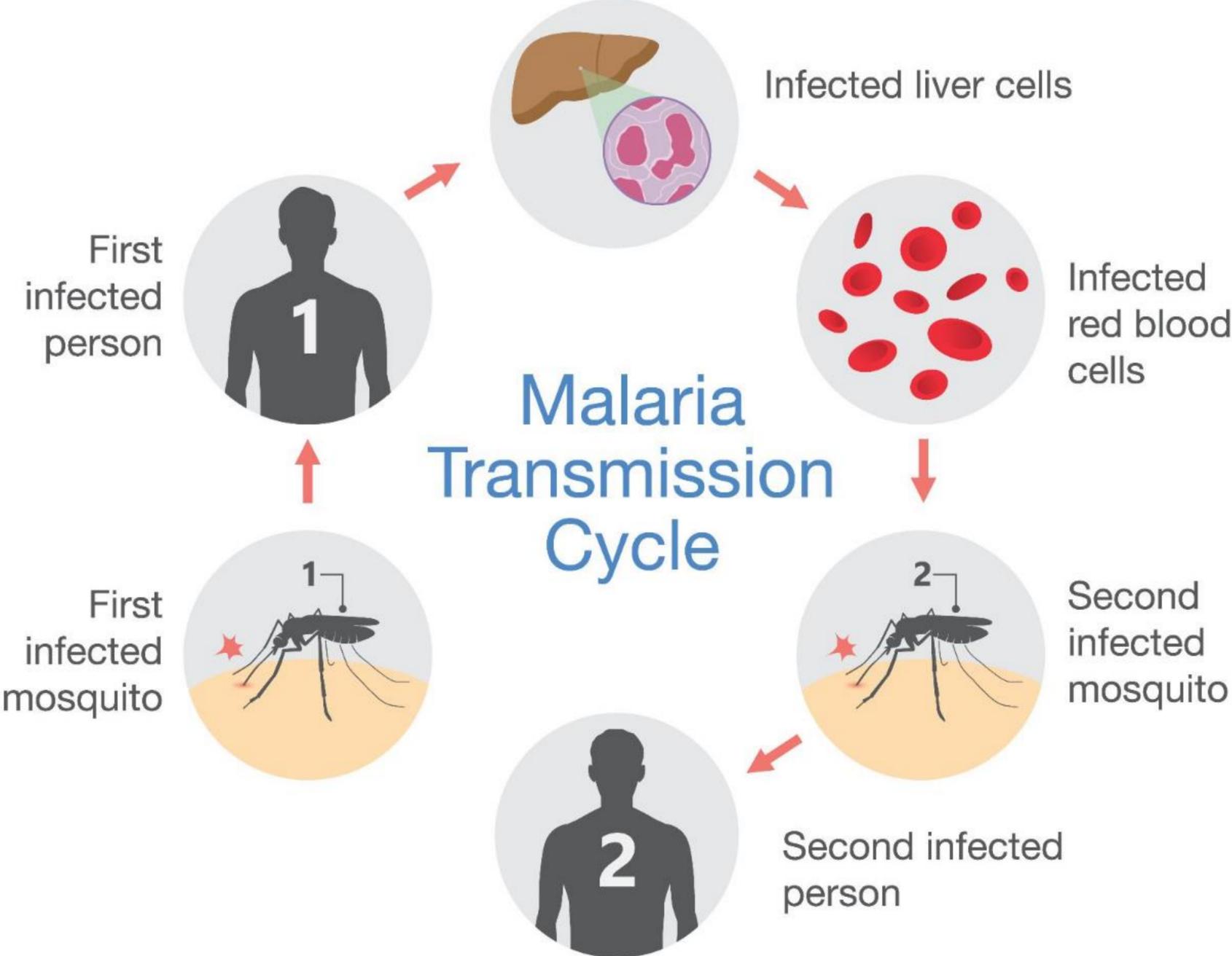
- Малария
- Денга
- Жълта треска
- Вирус Зика
- Енцефалит
- и много други

Zoonoses

- Векторни заболявания
- Хантавирус
- други

Малария

Зоонози

Промени
в климата

Повече места за
размножаване
на вектори

По-високи
температури на
водата и въздуха

Миграция на
животни

Нов подслон в
жилищата на
хората

Заради по-голямото количество валежи или съхраняването на вода заради суши
По-голяма активност на векторите

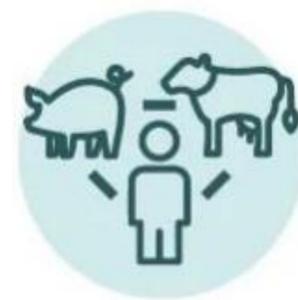
Повече контакт между видовете

Повече контакт с хората

Vector-borne diseases

- Малария
- Денга
- Жълта треска
- Вирус Зика
- Енцефалит
- и много други

Zoonoses

- Векторни заболявания
- Хантавирус
- други

Сигурен подслон

- Наводнения, бури
- Миграция заради други последици от климатичните промени като недостиг на вода, храна или политическа нестабилност

Промени в климата

Липса на сигурен подслон

Заплахи за здравето

По-голяма степен на излагане на метеорологични условия и други рискове

Vector-borne diseases

Malnutrition and food-borne diseases

Noncommunicable diseases (NCDs)

Mental and psychosocial health

Injury and mortality from extreme weather events

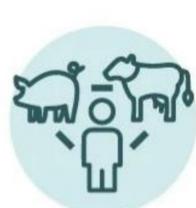
Heat-related illness

Respiratory illness

Water-borne diseases and other water-related health impacts

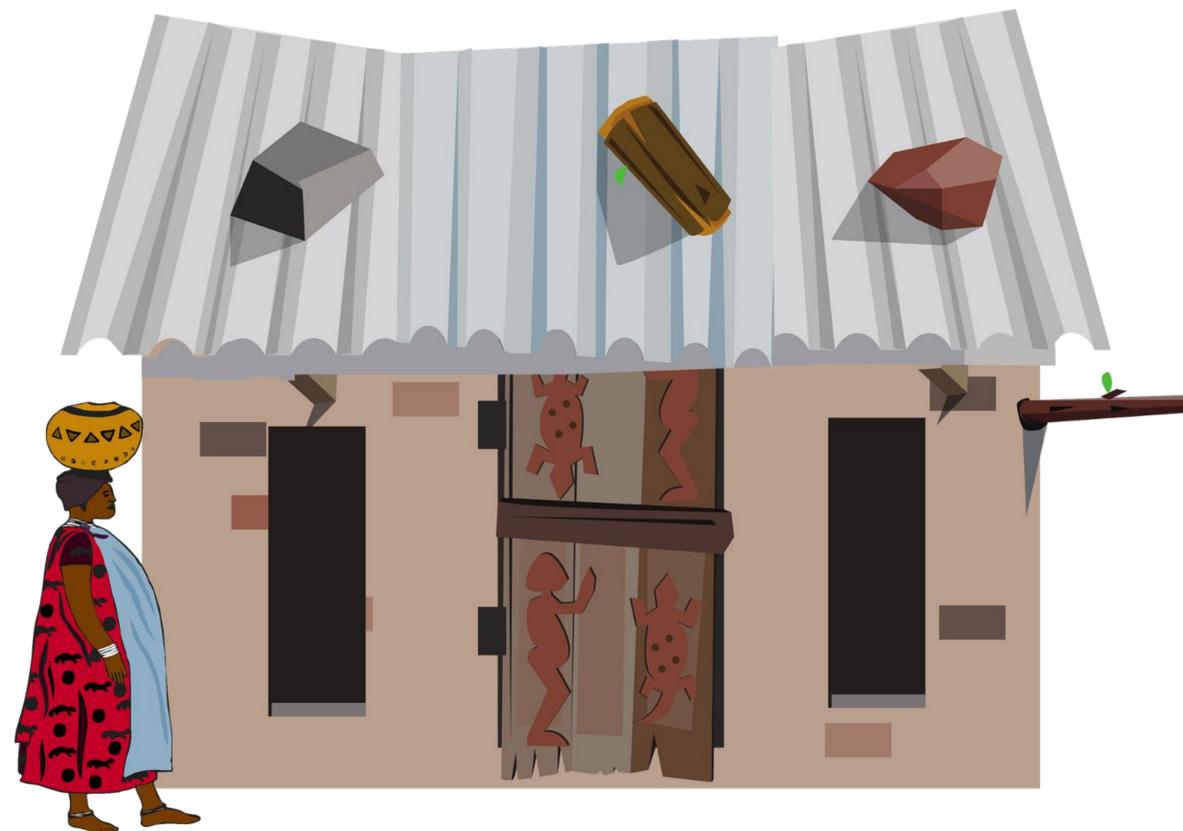

Zoonoses

Кои са най-уязвимите?

Деца и възрастни хора

Хора в
развиващите се
държави

Бездомни хора

Мерки за опазване на здравето

- Климатична миграция (т.е. възобновяема енергия, намаляване на потреблението и на количеството парникови газове и др.)
- Приспособяване към промените в климата (т.е. защита от наводнения, защита на водите и мерки за задържане, по-добро управление на водите и отпадъците, намаляване на хранителните отпадъци, зелена инфраструктура, екстензивно селско стопанство, повишаване на осведомеността, приспособяване на институциите и др.)
- Разработване на системи за здравеопазване и здравна инфраструктура (т.е. повече доктори, достъпно здравеопазване за всички и др.)

Поуките от КОВИД-19

Зоонозите възникват не само като ядем заразени животни, а и като осъществяваме контакт с такива. Затова е важно да:

- Съхраним дивите местообитания и да намалим взаимодействието си с животни;
- Да прекратим незаконната търговия с диви животни и да не позволяваме търгуването с живи животни на пазарите, за да предотвратим изцяло такива условия за размножаване на вируси;
- Да започнем промени в изготвянето на политиките, планирането на общественото здраве и проектите за защита на биологичното разнообразие.

ИЗТОЧНИЦИ:

- Ahlm, C. and Evander, M. (2009). ["Milder Winters in Northern Scandinavia May Contribute to Larger Outbreaks of Haemorrhagic Fever Virus"](#). *Global Health Action* 2:1
- Cuschieria, S. and Calleja Agius, J. (2021). ["The Interaction Between Diabetes and Climate Change – A Review on the Dual Global Phenomena"](#). *Early Human Development* 155
- Fernandez, E. (2020). ["Climate Change Will Give Rise to More Cancers"](#). *University of California San Francisco*
- Global Heat Health Information Network. (n.d.). ["Heat and Health"](#).
- Li, R.; Zhou, R. and Zhang, J. (2018). ["Function of Pm2.5 in the Pathogenesis of Lung Cancer and Chronic Airway Inflammatory Diseases"](#) *Oncology Letters*: 7506-7514
- Malaria Vaccine Initiative. (n.d. a.). ["Malaria and Vaccines"](#)
- _____ (n.d.b.). ["RTS,S"](#).
- Naicker, P. R. (2011). ["The Impact of Climate Change and Other Factors on Zoonotic Diseases"](#). *Archives of Clinical Microbiology* 2:4
- Physicians For Social Responsibility. (n.d.). ["Climate Change and Health: Climate Change Contaminates Your Water"](#).

ИЗТОЧНИЦИ:

- Rocklöv, J. and Dubrow, R. (2020). [“Climate Change: An Enduring Challenge for Vector-Borne Disease Prevention and Control”](#). *Nature Immunology* 21: 479-483
- Sheehan, M. C. and Fox, M. A. (2020). [“Early Warnings: The Lessons of COVID-19 for Public Health Climate Preparedness”](#) *International Journal of Health Services* 50,3: 264-270.
- U.S Department of Health and Human Services. (n.d.). [“Climate Change Decreases the Quality of the Air We Breathe”](#).
- World Health Organization. (2021 a.). [“Climate Change and Health.”](#)
- _____ (2021 b.). [“Malnutrition”](#).
- _____ (2021 c.). [“Malaria”](#).
- _____ (2021 d.). [“Noncommunicable Diseases”](#).
- _____ (2020.). [“Vector-Borne Diseases”](#).

Изображения:

- Dinner: Image by [LillyCantabile](#) from [Pixabay](#) (edited by Judith Kreutzer)
- Health Outcomes: [WHO](#) (edited by Judith Kreutzer)
- Malaria: Image by [solar22](#) on [Shutterstock](#)
- Children and Elderly People: Image by [CoxinhaFotos](#) from [Pixabay](#)
- Homeless: Image by [Hatice EROL](#) from [Pixabay](#)
- Developing countries: Image by [Venita Oberholster](#) from [Pixabay](#)
- Virus: Image by [Arek Socha](#) from [Pixabay](#) (edited by Judith Kreutzer)

Препоръчителна литература/видео материали:

- Fernandez, E. (2020). ["Climate Change Will Give Rise to More Cancers"](#). *University of California San Francisco*
- Ahlm, C. and Evander, M. (2009). ["Milder Winters in Northern Scandinavia May Contribute to Larger Outbreaks of Haemorrhagic Fever Virus"](#). *Global Health Action 2:1*
- Prange, A. (2021). ["Lesbos: Winter Brings More Suffering for Refugees"](#). *Deutsche Welle*
- BBC (2021). ["Poland Blocks Hundreds of Migrants at Belarus Border"](#).
- World Health Organization. (2021 a.). ["Climate Change and Health."](#)

Моля, направете теста, за да преминете към следващия урок – „Опазване на биоразнообразието и климатичните промени“.

Благодарим Ви за вниманието!

game on | DON'T LET CLIMATE CHANGE
END THE GAME!

This project is funded
by the European Union

Тази публикация е създадена с финансовата подкрепа на Европейския съюз.
Цялата отговорност за съдържанието ѝ е на „CEEweb for Biodiversity“, като то не отразява непременно вижданията на Европейския съюз.